

פתקא טבא

רשימות וכתבים מלאים זיו ומפיקים נוגה

מעטרו"ת מורנו הרב אליהו בן ר' נחמן טאבאק זצ"ל הכ"מ

מתוך מה שרשם בכתב ידו על מאות פתקאות ועל גליוני ספריו

פרשת שמיני

שמיני י' י"ב: וידבר משה אל אהרן... קחו את המנחה הנותרת מאשי ה' ואכלוהו וכו': (פ' י"ג):
ואכלתם אתה במקום קדוש... כי כן צויתי: וברש"י שם (פ' י"ב): ד"ה את המנחה "זו מנחת
שמיני ומנחת נחשון עכ"ל. ועי' עוד ברש"י ד"ה כי כן צויתי (פ' י"ג) - באנינות יאכלוהו, עכ"ל.
ושם (פ' י"ז): מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקודש... וכו', ושם (פ' י"ח): ... אכול
תאכלו אתה בקודש כאשר צויתי: וברש"י שם ד"ה אכול. הי' לכם לאכלה אעפ"י שאתם
אוננים: ובד"ה "כאשר צויתי" - "לכם במנחה" עכ"ל.

וכד דייקת תמצא, דהכא בפ' י"ח כתיב צויתי בחיריק תחת הצ'. משא"כ לעיל בפ' י"ג כתיב
צויתי בשורוק אצל הצ'.

ונראה פשוט ומתוק - דבפסוק י"ג דאיירי במנחת שמיני ומנחת נחשון (שהן קדשי שעה) איברא
כי כך נצטוה מפי הגבורה, כתיב שפיר צויתי בשורוק (שפירושו שמה "נצטוה"). משא"כ
בפסוק י"ח (בקדשי דורות) הרי לא נצטוה, שהרי "הודה ולא בוש לומר לא שמעתי" לכך כתוב
שם צויתי (ר"ל משה "ציוה"), ופשוט. ובתרגום אונקלוס אנהיר לעיינין - דבפסוק י"ג תרגם
"צויתי" "ארי כן אתפקדית". ובפסוק י"ב תרגם "צויתי" "כמה די פקדית".

שמיני ט' כ': וישימו את החלבים על החזות. ובתרגום אונקלוס שם "ושויאו ית תרביא על
חדותא".

חשבתי בדרך מליצה, כד עיינת באגרת הגר"א בצוואתו לאשתו (בהיפרדו ממנה כד הוה
אדעתיה למיסק לארץ ישראל) כתב שתוכיח את הבנים והבנות אם לא יעשו כהוגן - וסיים שם
שהבנות, אם לא ישמעו לה תלקה אותן, אך הבנים לא תלקה "כי אצלם העיקר לימוד התורה,
ואינה ניקנית אלא מתוך שמחה". חשבתי שנרמז בתר"א "ושויאו ית תרביא [ל' בניס] על
חדותא [ל' שמחה].

שמיני י"א מ"ז: להבדיל בין הטמא ובין הטהור, ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל.
[אאמו"ר הכ"מ היה רגיל להזכיר ביאור נאה זה בפרשת שמיני.]

מטין משמיה דהגרעק"א, שיש לתמוה מדוע בראש הפסוק כתוב טמא ואח"כ טהור, ואילו
בסיפא דקרא נהפך הסדר והוקדם טהור לטמא, "החיה הנאכלת" ואח"כ "החיה אשר לא
תאכל". ועוד יש להעיר דרגילים לסיים בדבר טוב, וכאן מצינו שמסיימים ב'החיה אשר לא
תאכל'.

וביאר ע"פ הגמ' ביומא (דף פ"ב עמוד ב' - פ"ג עמוד א') "ההיא עוברת דארחא, אתו לקמיה

פתקא טבא

רשימות וכתבים מלאים זיו ומפיקים נוגה

מעטרו"ת מורנו הרב אליהו בן ר' נחמן טאבאק זצ"ל הכ"מ

מתוך מה שרשם בכתב ידו על מאות פתקאות ועל גליוני ספריו

דרכי, אמר להו זילו לחושו לה דיומא דכיפורי הוא, לחושו לה ואילחישא, קרי עליה (ירמיהו א ה) 'בטרם אצרך בבטן ידעתך וגו'', נפק מינה רבי יוחנן. ההיא עוברא דארחא, אתו לקמיה דרבי חנינא, אמר להו לחושו לה ולא אילחישא, קרי עליה (תהלים נח ד) 'זורו רשעים מרחם', נפק מינה שבתאי אצר פירי. "עכ"ל הגמ'.

[תרגום: מעשה בעובר שהריח מאכל ביום הכיפורים (וגרם לאמו שתתאוה לאכול ביוה"כ), באו לפני רבי, אמר להם ללחוש לעובר שיום כיפור היום, לחשו לה ונרגע העובר (ולא הוצרכה אמו לאכול), אמר עליה "בטרם אצרך בבטן ידעתך", ויצא ממנו רבי יוחנן. שוב מעשה בעובר שהריח ביוה"כ, באו לפני רבי חנינא, אמר להם ללחוש לעובר שיום כיפור היום, ולא נרגע העובר (והוצרכה אמו לאכול), וקרא עליו ר' חנינא "זורו רשעים מרחם", ויצא ממנו שבתאי מפקיע השערים].

וביאר הגרעק"א שזה נרמז בפסוק זה – "להבדיל בין הטמא ובין הטהור" – האיך אפשר להבחין בין מי שעתידו להיות רשע ובין מי שעדיו לגדולה – "ובין החיה הנאכלת" מלשון מעוברת (כי חיות הנה, מפתח של חיה וכדו') שהוצרכה לאכול ויצא ממנה שבתאי אצר פירי, "ובין החיה אשר לא תאכל" שיצא ממנה רבי יוחנן.

דובב שפתי ישנים

יו"ל לזכות עילוי נשמת הרב אליהו בן ר' נחמן זצ"ל

שדבריו הם זכרונו

דוא"ל להערות – piskatava@gmail.com